

Isten békéje

A középkor derekán terjedt el francia földön a „Treuga Dei” mozgalom, amely próbálta megfékezni a feudális nagyurak, helyi kiskirályok fegyveres összecsapásait, kegyetlenkedéseit, az általánossá lett erőszakoskodást, rablást, fosztogatást. Püspökök, helyi és regionális zsinatok nyilvánították háborúmentes övezetnek eleinte az egyházi ünnepeket, épületeket, személyeket, liturgikus időket — később azonban oltalmukba vették a szegényeket, az önvédelemre képtelen rétegeket is. Sok helyütt az egész adventi-karácsonyi, illetve nagyböjti-húsvéti időt az általános béke idejévé nyilvánították: vessenek véget az erőszaknak, legyen végre béke már.

Napjainkban mintha ismétlődne a történelem. Folytatódik, immár világméretben, kontinenseken átívelően a „szemet szemért...” folytonos csatározása, a kölcsönös bosszúállás véget nem érő erőszakcsapdája. Védtelen embereket gyilkolnak le a világ egyik részén, megtorlásul ugyancsak védtelen embereket ölnek halomra a világ másik pontján. Mecsetekben, templomokban, zsinagógákban istentiszteletre összegyűlt, imádkozó hívőket. A szent helyeket és az istentiszteleteket sem kíméli az erőszak, sőt éppen (tudatos önámítással vagy öntudatlanul) — hamisan — a vallásra hivatkoznak egyes szélsőséges fanatikusok.

Ferenc pápa közben a béke követeként fáradhatatlanul járja a világot, tudatosan kilépve a katolikus egyház intézményes keretei közül. Előszóval keres föl olyan országokat, amelyekben alig vannak katolikusok (sőt egyáltalán: keresztények), amelyekben politikai-vallási konfliktusok akadályozzák a megbékélést törzsek és népcsoportok, nemzetek és vallások között. Marokkó után májusban Bulgáriába utazott, ahol a lakosság többsége ortodox keresztény, de jelentős a muszlim kisebbség is. Békéltető zarándokútjának következő állomása Románia, ahol találkozik az állami és az ortodox egyházi vezetőkkel, de a főváros mellett ellátogat a Székelyföld szívébe, majd boldoggá avatja a soká betiltott görög katolikus egyház hét vértanú püspökét. A vallások, etnikumok és nyelvek sokfélesége jellemzi ezt a tájat, a történelmet pedig sok harc árnyékolta be — máig ható sokféle, egymásnak nemegyszer ellentmondó értelmezéssel. Ellentmondások és megosztó vélemények kelesztésében érkezik a pápa Csíksomlyóra is. Lehet-e remélni a püskösdi Lélekáradástól, hogy a kiengesztelődés vágya megérinti azokat, akik a Hármashalom oltár körül összegyűlve részt vesznek a pápa szentmiséjén? És legalább néhány órára feltámad a Treuga Dei, „Isten békéje, amely minden értelmet meghalad”, csillapítva sokak emlékeiben a fájdalmat, gyógyítva történelmi sebeket, felszámolva a vallási-nemzeti-nyelvi különbségek ál-árkait.